

Εμβόλιο κατά των ναρκωτικών

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Image not found or type unknown

ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΙ ΤΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΑΠΟΛΑΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΦΟΡΙΑΣ

Όσο η μάστιγα των ναρκωτικών δημιουργεί διαρκώς νέα θύματα, τόσο η επιστήμη αναζητά νέους τρόπους για την αντιμετώπισή της.

Μια πολλά υποσχόμενη μέθοδος είναι ο εμβολιασμός εναντίον ναρκωτικών ουσιών, όπως η ηρωίνη, που θα στερεί από τον χρήστη την «απόλαυση» και άρα θα τον διευκολύνει να παραμείνει «καθαρός».

Η ιδέα δεν είναι καινούργια. Οι πρώτες έρευνες για εμβόλια κατά των ναρκωτικών πραγματοποιήθηκαν τη δεκαετία του 1970, ωστόσο γρήγορα έδωσαν τη θέση τους σε εναλλακτικές θεραπείες, όπως η χορήγηση μεθαδόνης. Το 1990, με την αλματώδη αύξηση στη χρήση κοκαΐνης, τα εμβόλια επανήλθαν στο προσκήνιο. Ωστόσο, όπως είχαν δείξει οι έρευνες, δεν ήταν τόσο αποτελεσματικά, ούτε καν κατά του καπνίσματος.

Πριν από λίγες εβδομάδες δημοσιεύθηκε μελέτη για ένα πειραματικό εμβόλιο με

fentanyl, μια άκρως επικίνδυνη ουσία, που συνήθως συνδυάζεται με την ηρωίνη. Πώς ακριβώς λειτουργεί το εμβόλιο στον οργανισμό; Μετά τη χρήση ναρκωτικών, τα μόρια εισέρχονται στο κυκλοφορικό και προσκολλώνται σε συγκεκριμένους υποδοχείς στους νευρώνες του εγκεφάλου.

Το εμβόλιο βοηθά το ανοσοποιητικό σύστημα να επιτεθεί σε αυτά τα μόρια όσο βρίσκονται ακόμη στο αίμα. Μέχρι όμως να φτάσει στο σημείο να επιτεθεί στα μόρια των ναρκωτικών, πρέπει να μεσολαβήσει μια διαδικασία, μέσω του εμβολιασμού. Το ανοσοποιητικό «εκπαιδεύεται», καθώς το εμβόλιο περιέχει μόρια με αντίστοιχη δομή με του ναρκωτικού.

Τρόπος επίδρασης

Στην πραγματικότητα, ο ανθρώπινος οργανισμός «εξαπατάται» από το εμβόλιο και με το πέρασμα του χρόνου, το ανοσοποιητικό σύστημα μαθαίνει να επιτίθεται στα επικίνδυνα μόρια. Η τελευταία έρευνα σε πειραματόζωα έδειξε ότι αυτό είναι εφικτό. Οι επιστήμονες χορηγούσαν σε ποντίκια ενισχυτικές δόσεις, «πείθοντας» το ανοσοποιητικό τους σύστημα να επιτεθεί στο fentanyl.

Στη συνέχεια, χορήγησαν μια θανατηφόρα δόση του ναρκωτικού. Τα ποντίκια όχι μόνο επέζησαν, αλλά δεν εμφάνισαν καμιά ένδειξη ότι βρίσκονται σε «έκσταση», όπως για παράδειγμα να αγνοούν τον πόνο.

Ενα εμβόλιο το οποίο θα εμπόδιζε τους ναρκομανείς να αντλήσουν απόλαυση από την ουσία που χρησιμοποιούν, θα ήταν ένα πολύτιμο όπλο στον δύσκολο δρόμο της απεξάρτησης. Οι στατιστικές δείχνουν ότι το 40%-60% των πρώην χρηστών επιστρέφουν στα ναρκωτικά μέσα στον πρώτο χρόνο απεξάρτησης.

Οι μέχρι τώρα δοκιμές δείχνουν ότι τα εμβόλια μπορούν να αυξήσουν σημαντικά το ποσοστό των ατόμων που παραμένουν στη διαδικασία της απεξάρτησης και να απαλλαγούν από τον εθισμό τους. Τα εμβόλια, εφόσον φτάσουν στις κλινικές - καθότι δεν υπάρχει μεγάλη χρηματοδότηση στη συγκεκριμένη έρευνα και έτσι προχωρά με ρυθμούς χελώνας- θα αποτελέσουν σημαντικό βοήθημα.

Ερευνες

Ωστόσο, απαιτούνται περισσότερες μελέτες. Κατ' αρχάς, το εμβόλιο δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει στο 100% των ασθενών. Αφετέρου, θα απαιτούνται επανεμβολιασμοί μέσα σε διάστημα αρκετών μηνών και δεν είναι βέβαιο ότι όλοι οι πρώην χρήστες θα συμπληρώσουν τον απαραίτητο αριθμό δόσεων για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι πως πρέπει να δημιουργηθούν πολυδύναμα εμβόλια, για διαφορετικές ουσίες, καθώς είναι πολύ εύκολο για κάποιον εθισμένο σε ουσίες

να αναζητήσει κάποια άλλη, εφόσον έχει «ανοσία» για παράδειγμα στην ηρωίνη. Αυτήν τη στιγμή υπάρχουν ερευνητικές ομάδες οι οποίες παρασκευάζουν δοκιμαστικά εμβόλια κατά της ηρωίνης, που μπορούν να συνδυαστούν με το εμβόλιο για το fentanyl, καλύπτοντας το συγκεκριμένο φάσμα εθισμού.

Το εμβόλιο αυτό ξεκινά κλινικές δοκιμές και οι ερευνητές ελπίζουν ότι, σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο Βιρτζίνια της Κοινοπολιτείας, θα καταφέρουν να πραγματοποιήσουν τις πρώτες δοκιμές σε ανθρώπους σε περίπου δύο χρόνια. Όπως τονίζουν οι επιστήμονες, δεν υπάρχει ένα μαγικό ραβδάκι που να εξαφανίζει την εξάρτηση και για αυτό μαζί με τον εμβολιασμό θα είναι απαραίτητη και η ψυχολογική υποστήριξη αλλά και θεραπεία για το στερητικό σύνδρομο.

Μαρία Αδαμίδου

Πηγή: ethnos.gr